

Vergaderjaar 2015–2016

34 266

Wijziging van de Wet op de vaste boekenprijs in verband met de tweede evaluatie van die wet

Nr. 4

VERSLAG

Vastgesteld 28 september 2015

De vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, belast met het voorbereidend onderzoek van dit wetsvoorstel, heeft de eer als volgt verslag uit te brengen. Onder het voorbehoud dat de hierin gestelde vragen en gemaakte opmerkingen voldoende zullen zijn beantwoord, acht de commissie de openbare behandeling van het wetsvoorstel genoegzaam voorbereid.

Inhoudsopgave

	blz.
I ALGEMEEN	1
1. Algemeen	1
2. Voorgestelde Wijzigingen	2
<i>Wijziging van het begrip boek</i>	2
3. Administratieve lasten	3

I ALGEMEEN

1. Algemeen

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van de Wijziging van de Wet op de vaste boekenprijs in verband met de evaluatie van die wet. De genoemde leden zijn in het licht van de ontwikkelingen in de boekenbranche en het verloop van het algemeen overleg van 14 april 2015¹ teleurgesteld over de voorstellen in het voorliggende wetsvoorstel. Daarom hebben zij nog een aantal vragen en opmerkingen. Voorts zijn de leden benieuwd of de Wet op de vaste boekenprijs één van de wetten is die de Minister van Economische Zaken gaat evalueren, omdat het wetgeving is die innovatie en vernieuwing belemmert? Zo nee, is de regering bereid deze wet te laten evalueren door de Minister van Economische Zaken? Zo ja, wat zijn de gevolgen en wanneer kan de Kamer de resultaten verwachten? Wil de regering deze evaluatie

¹ Verslag van het algemeen overleg over boeken, Kamerstuk 32 300, nr. 10.

betrekken bij de herziening van de Wet op de vaste boekenprijs over vier jaar, zo vragen zij.

De leden van de D66-fractie hebben kennisgenomen van het voornemen om de Wet op de vaste boekenprijs te handhaven. Deze leden ondersteunen dit voornemen en onderschrijven het doel van de Wet op de vaste boekenprijs, om de voorwaarden te scheppen waaronder een breed en divers aanbod van boeken beschikbaar is via een gespreid net van boekhandels met een groot en gevarieerd assortiment. Over de door de regering voorgestelde wijzigingen hebben deze leden nog enkele vragen.

2. Voorgestelde Wijzigingen

Wijziging van het begrip boek

De leden van de VVD-fractie merken op dat door de wijziging van het begrip «boek» het mogelijk wordt een papieren boek en nauw gerelateerde elektronische diensten gelijktijdig te verkopen. De leden vinden dat hiermee een veel te klein begin wordt gemaakt met het bevorderen van innovatie en van combinatieverkoop in het bijzonder. Er is sprake van een gemiste kans om de combinatieverkoop veel verder te verruimen en om boekhandels betere mogelijkheden te geven (potentiële) lezers te verleiden tot het kopen van een boek. Deelt de regering de zienswijze van deze leden? Graag ontvangen zij een toelichting.

Hoe kijkt de regering terug op het algemeen overleg Boeken van 14 april jl. en het vao² Boeken van 23 april jl.³? Hoe rijmt de regering dit wetsvoorstel met de uitkomsten van dit algemeen overleg en het vao? Met de aangenomen motie van de leden Van Veen en Bergkamp⁴ heeft de regering de opdracht van de Kamer gekregen om te bezien welke mogelijkheden er zijn om de combinatieverkoop te verruimen voor individuele boekhandelaren, zodat ondernemerschap kan worden bevorderd en het boek kan worden gepromoot. Is het gelijktijdig verkopen van elektronische diensten de enige mogelijkheid die zij heeft gevonden? Welke andere mogelijkheden heeft de regering overwogen? Kan de regering haar afwegingen kraakhelder delen met de Kamer?

In het algemeen overleg Boeken zijn een aantal suggesties gedaan om de klantenacties en de combinatieverkoop uit te breiden, zoals een boek met handboeien, een boek met een dvd, een boek met korting op sportwedstrijdkaartjes en een boek met korting op de parkeerkosten. Hoe heeft het Commissariaat voor de Media hierop gereageerd? Waarom is dit niet meegenomen in het wetsvoorstel en hoe kijkt de regering daar tegenaan? Welke mogelijkheden zijn er om dit alsnog te regelen?

De leden lezen in het verslag van het eerder genoemde algemeen overleg dat de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap een warm voorstander bleek van promotionele acties waarin verbindingen worden gelegd tussen het boek en andere cultuursectoren – theater, film, muziek – met als doel een groter publieksbereik in de cultuursector. Hoe heeft het Commissariaat voor de Media hierop gereageerd? Waarom is dit niet meegenomen in het wetsvoorstel en hoe kijkt de regering daar tegenaan? Welke mogelijkheden zijn er om dit alsnog te regelen?

Wanneer ontvangt de Kamer het onderzoek van het Commissariaat voor de Media naar individuele kortingsacties van lokale boekhandels, zoals toegezegd in het algemeen overleg Boeken? Waarom heeft de Kamer de onderzoeksresultaten, die na het zomerreces zouden komen, nog niet gekregen zodat de Kamer deze informatie kan betrekken bij dit wetsvoorstel?

² Vao: verslag algemeen overleg.

³ Stenogram vao Boeken, Parlisisnummer: 2015D15526.

⁴ Kamerstuk 32 300, nr. 9.

De leden zijn benieuwd waarom een boek bij combinatieverkoop eigenlijk het «hoofdproduct» moet zijn? Welke argumenten heeft de regering daarvoor? Is de regering het met de leden eens dat de leescultuur ook bevorderd wordt als het boek niet het hoofdproduct is? Kan de regering nader toelichten wie bepaalt wat het «hoofdproduct» is en hoe dat precies wordt bepaald? Is de regering met het de leden eens dat de huidige definitie op meerdere manieren uit te leggen is, waardoor de kans op boetes van het Commissariaat voor de Media voor boekhandelaren aanwezig is en misschien wel groter wordt? Is de regering het met de leden eens dat een onduidelijke definitie met mogelijke boetes tot gevolg de innovatie alsnog remt? Kan de regering aangeven of er bij de volgende voorbeelden sprake is van het boek als hoofdproduct en kan zij dat ook nader toelichten? a) er een dvd wordt meegeleverd met daarop een interview met de auteur waarin hij/zij vertelt over het boek? b) er een dvd wordt meegeleverd over het leven van de auteur? c) een downloadcode met daarop een interview met de auteur waarin hij/zij vertelt over het boek? d) een downloadcode over het leven van de auteur?

Is de regering bereid om de wetswijziging te herzien, zodat er echte mogelijkheden ontstaan voor de boekensector om te innoveren, klantacties op te zetten en aan combinatieverkoop te doen, zodat een boekverkoper die handboeien bij een boek wil verkopen, geen boete meer krijgt, zo vragen de leden van de genoemde fractie.

De leden van de D66-fractie constateren dat de wettelijke definitie van het begrip boek wordt gemoderniseerd. Deze modernisering maakt het mogelijk om het papieren boek te koppelen aan een elektronische dienst, zoals de digitale versie van het boek of een app. De verruiming van het begrip boek kan de ontwikkeling van nieuwe uitgeefvormen ten goede komen, en zo de innovatie in het boekenvak stimuleren. De leden lezen dat de regering niet verwacht dat er substitutie zal plaatsvinden en dat ieder e-book dat in combinatie met een fysiek boek verkrijgbaar zal zijn, ook afzonderlijk beschikbaar zal zijn. Kan de regering toelichten waar deze verwachting, dat er geen substitutie zal plaatsvinden, op is gebaseerd, en waarom de regering er dan toch voor kiest te onderzoeken of de modernisering van het begrip boek niet leidt tot substitutie? Hoe wordt dit onderzoek vormgegeven, zo vragen zij.

De leden lezen voorts dat de regering verwacht dat separate e-boeken veruit de meeste dominante exploitatievorm zal blijven. Kan de regering deze opmerkingen nader onderbouwen? Hoe verhoudt de markt voor fysieke boeken zich tot de markt voor e-boeken? In hoeverre leidt het vasthouden aan de vaste boekenprijs tot het stimuleren van de markt voor e-boeken, zo vragen de genoemde leden.

De leden vragen tevens aan de regering nader in te gaan op de ontstane situatie waarin verschillende BTW-tarieven geheven worden over papieren boeken en e-boeken. Is de regering het eens dat een dergelijk onderscheid niet wenselijk is? Is het waar dat met dit wetsvoorstel e-boeken via de combinatieconstructie ook onder het lagere BTW-tarief vallen? Is het waar dat mensen in dat geval een papieren boek moeten kopen om gratis het e-boek meegeleverd te krijgen? Wat verwacht de regering dat deze ingreep doet met de markt voor papieren boek? Geldt dit ook voor separate e-boeken? Zo nee, waarom niet, zo vragen de leden.

3. Administratieve lasten

De leden van de VVD-fractie merken op dat de wijzingen in dit wetsvoorstel waarschijnlijk zullen leiden tot een zeer lichte stijging van het totaal aantal meldingen. Kan de regering dit nader toelichten? Wat wordt bedoeld met een «zeer lichte stijging»? Leidt dit ook tot meer administratieve lasten en zo ja, voor wie in het bijzonder, zo vragen zij.

De leden van de D66-fractie lezen dat het wetsvoorstel geen noemenswaardige gevolgen voor de administratieve lasten heeft. Iedere unieke combinatie van een boek met een (of meer) elektronische dienst(en) moet echter als afzonderlijke editie verschijnen en worden aangemeld bij het Commissariaat voor de Media. Wanneer de koppeling van elektronische diensten aan papieren boeken dus een vlucht neemt, kan dit tot veel extra aanmeldingen bij het Commissariaat voor de Media leiden. Wat is de verwachting van de regering op dit punt, zo vragen de leden.

De voorzitter van de commissie,
Wolbert

De adjunct-griffier van de commissie,
Bosnjakovic